

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TÄMÄ ON ALKUPERÄISEN ARTIKKELIN RINNAKKAISTALLENNE

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Knuuttila, K. & Laitinen, A. 2021. Tilojen järkevä käyttö ammattikorkeakouluissa. Teoksessa Toimenpiteitä ammattikorkeakouluille kohti hiilineutraaliutta ja kestävyyttä (toim. Knuuttila), s. 31-32. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

[URL:http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-830-609-5](http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-830-609-5)

Versio: käsikirjoitusversio

Copyright: © 2021 Tekijät

FINAL DRAFT

4 TILOJEN JÄRKEVÄ KÄYTTÖ AMMATTIKORKEAKOULUISSA

Kirsi Knuutila & Asseri Laitinen

Rakennusten elinkaaren hiilijalanjälki syntyy rakennusmateriaalien valmistuksesta, kuljetuksesta, työmaatoiminnoista, kunnossapidosta ja korjauksesta, materiaalien vaihdoista, energian ja veden käytöstä sekä rakennuksen purkamisesta ja materiaalien loppukäsittelystä. Hiilijalanjälkeen vaikuttaa eniten fossiilisten polttoaineiden käyttö rakennusten energiahuollossa ja tuotevalmistuksessa. (Tiekartta rakennuksen elinkaaren hiilijalanjäljen huomioimiseksi rakentamisen ohjauksessa 2017, 11.)

Uudis- ja korjausrakentamisen yhteydessä tulee kiinnittää huomiota rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen. Energian kulutusta voi säästää yksinkertaisin keinoin suosimalla resurssitehokkaita laiteratkaisuja ja hyödyntämällä talotekniikan mahdollisuuksia. (Energiansäästö n.d.) Kun korjaus- tai rakennusvaiheessa kehitetään kiinteistöjä energiatehokkaammiksi, säästetään myös käytön aikaisissa kustannuksissa huomattavia summia. Omien energiantuotantolaitosten rakentamisvaihtoehtoihin kannattaa perehtyä huolellisesti, jotta rakennettava energiantuotanto palvelisi myös koulutusta ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toimintaa. (Puurula 2020, 38.)

Tässä käsikirjassa paneudutaan erityisesti kiinteistöjen käytön aikaisiin ratkaisuihin. Rakentaminen sekä elinkaaren lopun vaikutukset päästöihin ovat kokonaisuuden kannalta merkittäviä, mutta niihin ei tässä dokumentissa oteta kantaa. Keskeisiä keinoja käytön aikaisten päästöjen vähentämiseen ovat tilojen käytön tehostaminen, uusiutuvien energianlähteiden hyödyntäminen (ks. luku 5), energiatehokkuuden lisääminen (ks. luku 5), jätteiden lajittelun ja kierrättämisen tehostaminen (ks. luku 7) sekä vedenkulutuksen vähentäminen (ks. luku 6).

4.1 TAVOITE: TILOJEN KÄYTÖN TEHOSTAMINEN

Digitalisaatio vähentää tilojen tarvetta monin tavoin. Se mahdollistaa etätyön ja etäopetuksen sekä mahdollistaa paperittomuuden niin opetuksessa, hallinnossa kuin TKI-toiminnassa. Erilaiset ympäristöt digitalisoituvat sekä tarvittavien opetustilojen määrä, henkilöstön työpisteiden koko ja määrä vähenevät. Korkeakoulut käyttävät tiloja aikaisempaa vähemmän ja voivat hyödyntää

FINAL DRAFT

olemassa olevia entistä joustavammin. Se mahdollistaa tilojen tehokkaamman ja monipuolisemman käytön. Käyttöasteita voidaan myös nostaa toimimalla yhteisissä tiloissa muiden toimijoiden kanssa.

Monipuolistuva käyttö vaikuttaa lämmitys-, jäähdytys- ja ilmastointiratkaisuihin. Älykkäillä säädöillä voidaan parantaa energiatehokkuutta, kun energiaa käytetään vain silloin, kun on tarve lämmölle, jäähdytykselle tai ilmanvaihdolle. Tilojen käyttöasteen nostaminen lisää myös kiinteistöjen energiatehokkuutta (Puurula 2020, 28).

Mittarit

Tilojen käyttöaste

Tilakulut (omat ja vuokrat)